

שמלוה אותה. נדמה כאילו המערכת דור אגת לשבח את עצמה, במיקרה זה כמו במיקרים אחרים, כאשר תרומת חברי הר מערכת לקולנוע הישראלי מוכרת שוב ושוב בהרחבה, בתוך מאמרים שונים. על כך נאמר כבר: "יהללך זר, ולא פיד". דוגמה נוספת? ציפי טרופה על אבי גשר: "...בפריצתו הראשונה לא נפגע סיגנונו הנאראטיבי המלוטש..."

שגיאות של מי? ולבסוף, לגבי פיר-סום של המכון לקולנוע, שהדיוק, הנאמנות ומסירת האינפורמציה הנכונה צריכים להיות לחם חוקן, כמות השגיאות שבחברת מעוררת חשד, מדוע, למשל, צריך לקרוא שוב ושוב לדמות הבלם ברטרט של לואי מאל, נערה יפה, בשם בלר קו, כאשר קוראים על בלוק? ומי החליט שלבמאי של שיגוען המוסיקה קוראים ג'ון בבלם, כאשר הוא עצמו סבור ששמו באדם? מדוע פול וינדוקס במקום ונד קוס, ומדוע קורנל וייל במקום קורנל וייל? מאימתי קוראים לספר של סטיבן ג'ק דרום לעדן (פעם דווקא קראו לו קידן בת ערן) ולבמאי שהביא אותו אל הבד באזאן (ולא קאזאן)? לפי קולנוע החליף מייק ניקולס את שמו לניקולאס (זה רק מקל על הבילבול בינו לניקולאס ריי, כששם מישפחתו של זה נאחרון נשמש) וסרטים שנקראו בארץ הגבוהים והאדירים וזאירות בשכונת העוני זוכים בידי מחבר המאמר (במיקרה זה: אבי גשר) להתק' שט בשמות חדשים: הגבוהים והאיתנים ומישהו למעשה אוהב אותי (יתכן שתיר גומי השמות הללו נאמנים יותר למקור, אבל הצופה הישראלי ראה את הסרטים בארץ, ואם כתבים עבורו, צריך להתחשב בעובדה פשוטה זו).

לסיכום, אם יוצרי הקולנוע הישראליים סבורי שקל יותר לכתוב על קולנוע מאשר לעשות סרטים, הנה הם מספקים את ההוכחה הניצחת לסעוכם. עס אינו בהכרח מכשיר עבודה קל יותר ממצלמת קולנוע.

כוכבים כוכבת גזעית

מעט לעת. לפי היגיון שאינו ברור לי איש, מוצג בישראל סרט ישן מימי הזהור של הוליווד, שנידמה כאילו נשתכח לה לזימן, וגם אם הסרט אינו בהכרח יצירת

מלונרד ביצ'צ' 1933 וורנר גיהק בעם

מופת. הרי עצם העובדה שאפשר להי זכר כיצד עשו פעם סרטים, ואיך גיראו פעם פני הכוכבים, זו כבר תמורה מספקת. הנציג התורן של שנות ה-30 על בדי ישראל יהיה, בקרוב, סרט בשם כפילתה של כוכבת קולנוע. מרדעות הפירסומת יכ ריו באותיות קידוש-לבלנה עם השתפתותו של האמפרי בוגארט בסרט, אבל יש לר עת, כי בוגארט מסתפק כאן בתפקיד מישני בלבד. את הסרט נושאים על גבם שני כוכבים שנחשבו אז לגדולים ולמקב בלים יותר ממנו: לסלי הווארד (זה מ' (המשך בעמוד 34)

נוותחן רב-קאלוריות

יוסטינוב וניבן - הצגה וירטואוזית

ייה, בט דיוויס, כמיליונרית קלפטומנית, ג'ורג' קנדי, כפרקליט מושחת, מגי סמית, ככתולה מיובשת, וכמובן, דיוויד ניבן, כעוזרו של פוארו. את מרכיבי המירסם הבטוח להצלחה משלימים נופי עמק הנילוס באיכות הצילום הנדירה של ג'ק קארדניף.

רצה על הנילוס (שחף, תל-אביב, אנגליה) - זהו אחד מאר-תם הסרטים שהקהל יודע מראש, מה הוא עתיד לקבל, ותפקידו העיקרי של הסרט הוא לא לאכזב ולספק את התפריט במלואו. והבמאי ג'ון גילרמין, בריטי שהתמחה בשנים האחרונות בהפקות-ענק מכל הסוגים (דוגמת "המינדל הלוט" ו"קינג קונג"), עושה את כל המוטל עליו בנאמנות, בפקדנות ובדייקנות. הסיפור, למי שאינו יודע, הוא מותחן של אגאתה כריסטי, ואחד המפורסמים שבהם. הגיבור הוא הבלש הבל-גי המפורסם שהיא יצרה, הרקול פוארו, שיוצא לבלות חופשה בטיול אל מקורות הנילוס, ובדרך מפענח רצח של יורשת אמריקאית עשירה, שהיתה חברה למסע. במיבנה דומה הסרט מאד להצלחה קודמת של צמד המפיקים בראבורן וגודוין, "רצה באוריאט אכספרס". וזה הרי הקלף החזק של כל סרט מן הסוג הזה: אוספים הרבה כוכבים, ונותנים לכל אחד מהם אפשרות להצגה וירטואוזית. והסרט אינו חסר מינגים שכאלה, החל מפטר יוסטינוב, שהוא פוארו עסיסי ושחף, לפי מיטב מסורת כריסטי, דרך כל סוסי הקרב הוותיקים המסייעים לו, כמו אנג'לה לאנדסבורי, כסופרת-חשק שתי-

קולנוע בקולרם

במופע האחרון - סקורסיה מרתק

ביותר שקיימת היום, והניח את כל המופע בתוך תפאורה של האופרה "לה טראוויאטה". התוצאה: סרט פופ שאינו דומה לשום דבר שנעשה עד היום, ולאובי המוסיקה הזו - חוויה אמיתית.

המופע האחרון (סינמה 1, תל-אביב, ארצות-הברית) - תנאי ראשון לכל מי שמתכוון ללכת לסרט זה: עליו להיות חסיד של מוסיקת הפופ, זו שנוצרה בשנות ה-60, הפכה לנס-של-מרד במושגי החיים, והגיעה לשיאה בעשור הנוכחי. כי 'סרט תעודי זה, של מר-טין סקורסיה (במאי "נהג מונית"), הוא בראש וראשונה פרידה נוסטלגית מן המוסיקה הזו וממה שסימלה. לכאורה, צילום הופעתה האחרונה של להקת-קצב בשם "הלהקה", להקה שהקדימה את רוב האלילים האחרים בניסיונות מוסיקליים, באורחות-חיים ובהשקפות חברתיות. כשהחליטו חברי "הלהקה" שהם מיצו את עצמם, אחרי שנות הופעה רבות בצוותא, אירגנו מופע פרידה אחרון והזמינו אליו את כל אלה שעיימם נהגו לנגן במשך שנים, זמרי בלדות וזמרי רוק. וכולם באו, מבוב דילאן ועד ג'וני מיצ'ל, מאריק קלאפטון ועד לרינגו סטאר, ומאמילו האריס ועד ניל דיאמונד.

סקורסיה עשה עבודה קולנועית מרתקת. בחזרות על המופע, הוא רשם בדייקנות כל תנועה וכל זווית של אור, הכין תסריט מפורט, סיפק לזוות צלמיו תרשים מדוייק של כל תמונה ותמונה, השתמש במערכת ההקלטה המשוכללת

צפוני הפלדה של האלמנה

מוטי וטוניאצי - האימה הגדולה

מערכת של מושגים, וכל התרברבות אינה באה אלא כדי להסתיר את האימה הגדולה שלו מפני חוסר הישע שבו הוא נתון; האשה, שהיא לאורה עבד נרצה, היא בעלת ציפורני-פלדה והיא מסוגלת להיות מסוכנת לא פחות מאל-מנה שחורה (הכוונה לעכביש), מה עוד שריזי אכן מלביש אותה בשחורים; והפיתרון יכול להיות או כניעה בפני התנאים המחניקים הללו, או בריחה. צריך עוד להוסיף, שריזי מנצל היטב את נופי לאגו מאג'ורה, שסיבבו מתנהל הסיפור, ואת כשרונם של טוניאצי, דוור, ואורנלה מוטי, צעירה שהיא כיום אחת הדמויות המרתקות ביותר של הנוף הנשי באיטליה.

חדר המיטות של הבישוף (אורלי, תל-אביב, איטליה) - הקומדיה האיטלקית, לפחות זו של הבמאים המעניינים ביותר היום, ודינו רויז הוא אחד מאלה, מקבלת בשנים האחרונות ממדים צורמים יותר ויותר. והתחלות תמימות וחסרות-דאגה מובילות, לסיומים מאקאבריים שנוטלים מן הצופה כל חשק לצחוק. הגיבור של רויז בסרט זה הוא דמות מוכרת בקול-נוע האיטלקי: הגבר בגיל העמידה, שאינו מוכן להשלים עם גילו, עם מצבו המישפחתי, עם המיגבלות של המוסר ושל התכתיבים הדתיים הניכפים עליו. אוגו טוניאצי, ש"מגלה אותו כאן, כפי שעשה פעמים רבות בעבר, נראה תחילה מאוס למדי. הוא תאוותן, מקנא בצעיר חסר הדאגות המשייט לו להנאתו על שפת האגם, שעה שהוא, טוניאצי, כבול לוויולה מהודרת ולאשה חמורת-פנים ומד-דגנת. הוא מנסה להשתלב בכוח, בתוך חייו של הצעיר (פאטריק דוור), להתחלק עימו בחתיכות הצעירות שמבקר רות במפרשית שלו, ולהסיר את כבלי המישפחה. בהמ' שך, הוא מונע מן הצעיר ליצור יחסים עם הגישה הצעירה, המתגוררת בביתו, ובסופו של דבר הוא נושא גישה זו לאשה, לאחר שגוגתו החוקית מוצאת את מותה בתקרית מוזרה, שמספקת לסרט, בסיומו, את התפנית העגומה ביותר. יש בסרט הזה הרבה בעיות. הוא תנור מכמה עלילות, שאינן נדבקות כל-כך זו לזו, ולרגעים נדמה כאילו פרט לרצונו של הבמאי, אין שום דבר שמסוגל להניע את העלילה קדימה. מצד שני, כל הכפיות של הסיפור באות כדי לשרת למעשה סידרה של רעיונות, הנראית חשובה ביותר אצל רויז בכל סרטינו האחרונים: הגבר האיטלקי הוא קורבן